

EM2017/122
19. oktober 2017
Michael Rosing, Løsgænger

Landstingslov om økonomisk tilskud til politisk arbejde.
(Inatsisartut Siulittaasoqarfiat / Formandskabet for Inatsisartut)

Hvad koster demokratiet?

Det er det spørgsmål vi forsøger at besvare når vi fastsætter det beløb partier og løsgængere kan bruge på deres arbejde. Der findes ikke noget nemt svar.

Nærværende forslag har nogle gode sider. Det giver for eksempel fin mening at tilskuddene i fremtiden skal reguleres efter inflationen i stedet for som nu hvor det bliver ændret med mellemrum. Vi kan så diskutere beløbenes størrelse. Men jeg syntes at det er langt mere interessant at diskutere hvad pengene går til.

Sådan som det er i dag stilles der ingen særlige krav til hvad pengene går til. Det kan være fint nok fordi det kan være betænkeligt at blande sig i hvad der er eller ikke er politisk arbejde. Men der er et par indbyggede svagheder i systemet som vi bør forholde os til.

For det første har den manglende definition af hvad pengene skal bruges til den effekt at når partierne får penge efter hvor mange mandater de fik ved sidste valg. Så giver det et økonomisk incitament til at bruge mange penge på valgkampe og dermed færre penge på at lave et stykke kvalitets arbejde i Inatsisartut.

I samme lov er det beskrevet at partierne har mulighed for at få støtte til valgkamp. Men de penge skal afsættes på finansloven. Det lyder jo ganske fornuftigt eftersom man i princippet ikke kan bruge penge der ikke er afsat i finansloven. Men det har en demokratisk svaghed. Det betyder at de eksisterende partier bestemmer hvor megen støtte nye partier kan få til at føre valgkamp som i sagens natur vil være i direkte konkurrence med de etablerede partier.

En anden effekt som vi ser, er at de store partier har en interesse i at valgkampstilskuddet også bliver sat efter partiernes størrelse. Det er der ikke nogen umiddelbar logik bag ved. Ved et valg kan alle partier i princippet blive det største. Alle partier kan opstille lige mange kandidater, og alle partier deltager i de samme vælgermøder. Derfor burde tilskuddet pr. parti, store som små, nye som gamle, være ens.

Så ikke alene har etablerede partier mulighed for at spare penge op til en valgkamp, eller for at føre valgkamp med underskud for så derefter at betale af med partitilskuddet. De har også mulighed for at gøre det økonomisk svært for nye partier at blive etablerede. Det er ikke i demokratiets ånd.

Jeg foreslår at der indarbejdes følgende ændringsforslag i loven inden 2. behandlingen
At mandatstøtten ikke uden videre kan bruges på valgkamp
At valgkampstilskuddet fastsættes som en fraktion af det årlige partitilskud
At valgkampstilskuddet gøres ens for alle partier og kandidatforbund, også nye.
Og at enkeltkandidater udenfor kandidatforbund får en passende fraktion af et partitilskud,

for eksempel 20 %.

På den måde sikres en mere retfærdig adgang til det politiske arbejde.

Med disse ord sender jeg forslaget til behandling i udvalget for forretningsordenen inden 2. behandlingen.